

Nieuwsbrief - November 2025

Rapport Drooglever

Op 29 september jl. heeft de Tweede Kamer in het kader van de bespreking 'Mensenrechten in het Buitenlands Beleid' een motie van Don Ceder (ChristenUnie) aangenomen over de Papoea's. In deze motie wordt 'het kabinet verzocht het rapport-(P.J.)Drooglever "Een daad van Vrije Keuze, de Papoea's van Westelijk Nieuw-Guinea en de grenzen van het zelfbeschikkingsrecht", alsnog officieel in ontvangst te nemen en een formele reactie te geven'.

In 1999 was op aandringen van het kamerlid Eimert van Middelkoop (GPV) door minister van buitenlandse zaken J.J. van Aartsen (VVD) gevraagd om de studie, die in 2005 werd voltooid. Toenmalig minister Bernard R. Bot van buitenlandse zaken weigerde het boekwerk (807 pagina's) in ontvangst te nemen. Hij stelde 'geen enkele verplichting tegenover de Papoea's te hebben, moreel niet en politiek ook niet 'De Papoea's horen nu bij Indonesië.' Ook was hij niet aanwezig bij de presentatie van het boek.

De motie Ceder is aangenomen met 87 stemmen voor (PVV, GroenLinks/PvdA, BBB, SP, CU, Denk, PvdD, Volt, JA21) en 63 tegen (VVD, NSC, D'66, CDA, FvD en SGP). Opgemerkt zij dat van de zijde van onze stichting ZMP over deze kwestie tevoren gesprekken zijn gevoerd met de kamerleden Don Ceder, Raymond de Roon (PVV) en Isa Kahraman (NSC). Het kabinet dient nu in een brief aan het parlement een formele reactie te geven op het rapport, waarna vanuit de Kamer een debat over deze reactie kan worden gevraagd.

Status quo MSG over West-Papua

In de regio van de Stille Oceaan (Pacific) zijn in september en oktober van dit jaar ten aanzien van West-Papua geen standpunten gewijzigd. Tijdens de in september in Fiji gehouden bijeenkomst van de Melanesian Spearhead Group (MSG) werd opnieuw vastgesteld dat discussies over de situatie in West-Papua vallen binnen het kader van blijvende erkenning dat dit gebied onderdeel is van de Republiek Indonesië. Er werd geen gehoor gegeven aan oproepen van o.a. de Internationale Parlementariërs en de Internationale Juristen voor West-Papua om de status van de United Liberation Movement for West Papua (ULMWP), de voorlopige regering van West-Papua) van waarnemer te verhogen tot volledig lidmaatschap. Raki Ap van de Free West Papua Campaign verdiepte de contacten met Vanuatu en wekte belangstelling voor de problematiek van de ontbossing.

Premier James Marape van Papua New Guinea verklaarde dat de MSG wel het recht heeft om zich te buigen over de zorgelijke mensenrechtensituatie in West-Papua. Aangedrongen werd op een onafhankelijk onderzoek van de MSG naar de situatie. Hoezeer bijvoorbeeld PNG rekening houdt met de nabijheid van het machtige Indonesië bleek vorige maand opnieuw tijdens een Border Trade Fair aan de Wutung grenspost bij Vanim (PNG). waar de economische samenwerking tussen Indonesië en PNG werd bekrachtigd.

Bisschop West-Papua in Utrecht

Op 22 september vond een ontmoeting plaats tussen de recent geïnstalleerde bisschop van Timika (West-Papua) Bernardus Baru en leden van de Samenwerkende Organisaties voor West Papua (SOWP). Baru was in Europa in verband met zijn kennismakingsbezoek aan het Vaticaan in Rome. Hij zei vertrouwen in Paus Leo XIV te hebben die ontvankelijk zou zijn voor signalen uit West-Papua dat hij in het verleden eens zelf heeft bezocht. Baru legde vooral contact met bisschoppen uit ontwikkelingslanden. Ook sprak hij uitvoerig met bisschoppen uit PNG. Baru deelde tot zijn spijt mee dat het onderwerp West-Papua tijdens Indonesische bisschoppenconferenties niet aan de orde komt. Het aantal binnenlandse vluchtelingen in zijn land nadert intussen de honderdduizend, aldus Baru.

De SOWP, waarin ook ZMP is vertegenwoordigd, zet zich inmiddels in om voldoende handtekeningen te krijgen onder een petitie 'West Papua hoort in de geschiedenisboeken'. Onderwijs over de geschiedenis van West Papua wordt cruciaal geacht voor de erkenning van het leed dat de Papoea's is aangedaan. Voor meer informatie over de ondertekening zie de website van de stichting.

West-Papua in Zwolle

Onze stichting ZMP heeft op 12 september jl. een in de Stadkamer van de Zwolse Bibliotheek een goed bezochte bijeenkomst over West-Papua gehouden. Tijdens de middagbijeenkomst vertelde Aliene Bruinink-Van der Velden over het Nieuw-Guinea monument in Park Eekhout in Zwolle. 's Avonds werd de in opdracht van ZMP gemaakte gefilmde documentaire De zaak West-Papua vertoond, waarna discussie volgde. Uit West-Papua werden verschillende berichten ontvangen dat de film onder de naar zelfbeschikking strevende Papoea's goed is ontvangen. De aanwezigen in Zwolle kwamen uit alle delen van het land..

Buitenproportionele straffen op Ambon

De rechtbank van Ambon heeft op 14 oktober jl. zware gevangenisstraffen opgelegd aan twee milieu- en inheemse activisten uit het dorp Haya in Midden-Molukken. Husain Mahulauw kreeg acht jaar cel, terwijl Satria Ardy Tuahan, ook bekend als Ardy en hoofd van de Haya-jeugd, werd veroordeeld tot drie jaar en zes maanden. Beide mannen hadden zich verzet tegen milieuschade en landroof door een mijnbouwbedrijf dat actief is in hun traditionele leefgebied.

Bij de rechtbank verzamelden zich tientallen demonstranten. Ze maakten deel uit van de *Aliansi Baku Jaga Tanah*, een coalitie van milieuactivisten en inheemse organisaties. Met spandoeken en leuzen als 'Bedrijven vernielen onze natuur, Inheemse volkeren worden gestraft en Trek de vergunning van PT Waragonda in', veroordeelden de actievoerders wat zij zien als criminalisering van de lokale gemeenschap. Tegen de veroordeling wordt in hoger beroep gegaan.

Werkbezoek aan Ambon

Van 5 t/m 12 juli jl. bezocht een delegatie van de vaste commissie van Buitenlandse Zaken Indonesië, in het kader waarvan ook Ambon aangedaan werd. Mede met het oog op het afsluiten van het CEPA-vrijhandelsverdrag tussen Indonesië en de Europese Unie wordt in Jakarta veel belang gehecht aan een goede verstandhouding met Den Haag. Dat bleek o.m. uit het bezoek dat president Prabowo op 26 september aan Den Haag – koning Willem-Alexander en kabinetsleden – bracht, waartegen vertegenwoordigers van Papoea's, Molukkers en Atjeh protesteerden.

De Kamerleden Klaver, Piri (beiden GroenLinks/PvdA), van der Burg (VVD), Paternotte (D'66) en Van Dijk (SGP) spraken op Ambon met officiële functionarissen, maar ook met academici, activisten en anderen over o.a. mensenrechten, democratie en economie.

De Molukken, de op drie na de armste provincie van Indonesië, voelen zich op nationaal niveau achtergesteld. De delegatie benoemde verschillende zorgpunten, zoals landgeschillen, bescherming van inheemse rechten en onafhankelijkheid van de pers. In het verslag van het commissiebezoek wordt de RMS niet genoemd.

Eerbetoon aan Soumokil

In Molukse kring is het initiatief genomen om aan de op 12 april 1966 door het regime Soeharto – schoonvader van de huidige president Prabowo – geëxecuteerde RMS-president Chris Soumokil een 'historisch eerbetoon' te wijden. Dat gebeurt door op 11 april 2026 (dan is het 12 april in de Molukken) in het Woonoord Lunetten een door kunstenaar Bart Belonje ontworpen standbeeld te onthullen. Initiatiefnemer Johnny Manuhutu: 'Zonder Soumokil was er geen Molukse gemeenschap in Nederland. Hij is ons voorbeeld in de strijd om zelfbeschikking – een fundamenteel mensenrecht.'

Het monument zal uit vier elementen bestaan: een hoog traditioneel Moluks schild, met halfreliëf van Soumokil, twee parangs (traditionele strijdwapens, een plaat met Soumokils laatste woorden: 'Dat mijn dood een zegen mag zijn voor mijn volk.' De gemeente Vught ondersteunt het initiatief dat ook een educatieve functie heeft. De stichting Tugu Soumokil is een crowdfundingcampagne gestart.

1 december herdenking

In aanloop naar 1 december organiseert de Papuagemeenschap een weekend vol cultuur, ontmoeting en gebed. Op zaterdag in Hoogeveen en zondag in Zwolle. Meer info, ook over de 1 december viering in museum Sophiahof is binnenkort te vinden op de agenda www.Papoeahuis.nl

Giften

U helpt ons enorm door een gift over te maken op onderstaande bankrekening.

COLOFON

Telefonisch contact met St. ZMP: Siebe Dijkstra 06 10886367

E-mail: info@stichtingzmp.nl

Website: www.stichtingzmp.nl

Bankrekening **NL53 INGB 0000 9130 00** t.n.v. Stichting ZMP